

ARTIKLER

4

REALKAPITAL OG ØKONOMISK VEKST 1900—1956

Av Odd Aukrust og Juul Bjerke

REAL CAPITAL AND ECONOMIC GROWTH 1900—1956

OSLO 1958

Forord

Denne artikkelen har interesse fra to ulike synspunkter. For det første gir den hovedresultatene av de beregninger som i noen tid har foregått i Byrået over utviklingen og sammensetningen av realkapitalen her i landet siden århundreskiftet. For det andre forsøker den å klarlegge hvilke faktorer det er som bestemmer tempoet i den økonomiske langtidsutviklingen. Artikkelen er til dels nokså teknisk. Men både beregningsresultatene i avsnitt III og til dels avsnitt IV, og konklusjonene i punkt VI. 4 byr på stoff av almen interesse.

En bør merke seg at artikkelen ikke inneholder tall for det vi til vanlig forstår med nasjonalformuen. Det artikkelen kaller «realkapital» omfatter ikke poster som jord, skog, husdyrbestand, varelager og fordringer på utlandet. Byrået tar sikte på å utføre beregninger for disse postene senere.

Det vesentligste ved artikkelen er ellers det forsøk som blir gjort på å kaste nytt lys over vekstfaktorene i norsk økonomi i perioden 1900—1956. Det blir her nyttet en produktfunksjon som foruten produksjonsfaktorene realkapital og arbeid også forsøker å trekke inn — riktignok på en summarisk og lite eksplisitt måte — den tekniske utviklingen. Ved tolkningen av de resultatene artikkelen er kommet fram til på dette punkt er en viss varsomhet på sin plass. Resultatene stemmer riktignok bra med det bilde tallene gir av den økonomiske utviklingen i de siste femti år. Men om de vil gjelde også for framtiden, er et spørsmål som bare erfaringen kan gi sikkert svar på.

Artikkelen er skrevet av forskningssjef, dr. philos. Odd Aukrust og konsulent Juul Bjerke i fellesskap. Den er i det vesentlige en oversettelse til norsk av deres foredrag «Real Capital in Norway 1900—1956» på den femte konferansen i *International Association for Research in Income and Wealth*, som ble holdt i De Pietersberg, Nederland, i august 1957. Alle statistiske og økonometriske beregninger er utført av konsulent Bjerke, som under arbeidet har vært lønt av Social Science Research Council, New York.

Den engelske utgaven av artikkelen vil bli trykt i publikasjonen *Income and Wealth, Series VII*. Statistisk Sentralbyrå skylder takk til *International Association for Research in Income and Wealth* og forlaget Bows & Bows, London, for samtykke til å offentliggjøre den norske oversettelsen.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 23. januar 1958.

Petter Jakob Bjerke.

Innhold

	Side
I. Innledningsmerknader	3
II. Definisjons- og vurderingsproblemer	3
1. Kapitalbegrepet	4
2. Aggregeringsproblemet	4
3. Den retrospektive metode	4
4. Den prospektive metode	5
5. Sammenlikning av de to metoder	6
III. Beregningsmetoder	7
1. Oversikt over kapitalberegningene	7
2. Trinn 1: Beregning av årlige bruttoinvesteringstall	8
3. Trinn 2: Kapitalberegninger for utvalgte år	8
4. Trinn 3: Beregning av årlige kapitalslittall	9
5. Beregning av sysselsettingsdata	10
IV. Oversikt over beregningsresultatene	10
1. Veksten i det samlede realkapitalvolum	10
2. Realkapitalens sammensetning etter art	12
3. Realkapitalens fordeling på næringer	12
4. Sammenhengen mellom realkapital, sysselsetting og produksjon	14
V. Kapitalkoeffisienten	15
1. Ideen om konstant marginal kapitalkoeffisient	15
2. Perioden 1900—1939	16
3. Perioden 1946—1956	17
VI. Forsøk på å tilpasse en produktfunksjon til observasjonene	19
1. Valg av funksjonsform	19
2. Beregningsresultater	20
3. Merknader til beregningsresultatene	22
4. En økonomisk tolkning av beregningsresultatene og disses implikasjoner	23
VII. Tabellvedlegg	26
Sammendrag på engelsk	31

REALKAPITAL OG ØKONOMISK VEKST 1900-1956

Statistisk sentralbyrå har dessverre ikke rettigheter til denne artikkelen i elektronisk form.

Papirutgave finnes hos
Statistisk sentralbyrås bibliotek og
informasjonssenter.

<http://www.ssb.no/biblioteket/>

Engelsk versjon av artikkelen kan lastes ned fra:

Aukrust, O. og Bjerke, J. (1959), Real capital and economic growth in Norway 1900–56. *Review of Income and Wealth*, 8(1), 80–118.

<http://dx.doi.org/10.1111/j.1475-4991.1959.tb01114.x>

Statistics Norway does not have publishing rights for this article in electronic format.

A paper copy is available at Statistics Norway, Library and Information Centre.

<http://www.ssb.no/english/library/>

English version of the article is available from:

Aukrust, O. and Bjerke, J. (1959), Real capital and economic growth in Norway 1900–56. *Review of Income and Wealth*, 8(1), 80–118.

<http://dx.doi.org/10.1111/j.1475-4991.1959.tb01114.x>

Til salgs hos alle bokhandlere.

Pris kr. 3,50.

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI